• عکس: سهند ناکی، شرق

افغانستان برای تجارت با ایران مشکلات متعددی ایجاد کرده است

سرکشی طالبان

پس از رد محموله بنزین، طالبان مانع صادرات پلاستیک ایران شده و به صرافی‌های ایران در کابل حمله کرده‌اند

مهفام سلیمان‌بیگی: همین چند وقت پیش خبر رسید که طالبان محموله صادراتی بنزین ایران را پس فرستاده است؛ اما حالا خبر می‌رسد حاکمان جدید افغانستان مانع صادرات پلاستیک ایران به این کشور نیز شده‌اند و علاوه بر آن چند باری به صرافی‌های ایران در بازار شهزاده کابل حمله کرده‌اند و فعالان تجاری می‌گویند تقریبا صدور حواله‌جات ارزی برای تجار ایرانی در افغانستان متوقف شده است. به‌جز این، خبرهایی از بستن آب‌های مرزی ایران از سوی طالبان به گوش می‌رسد و صادرکنندگان ایرانی می‌گویند برخلاف گذشته دیگر نمی‌توانند از بازار افغانستان برای دورزدن تحریم‌ها استفاده کنند.

هنوز چند هفته هم از ماجرای بازگرداندن بنزین صادراتی ایران توسط طالبان نگذشته که خبر می‌رسد این بار جلوی واردات مواد پلاستیکی از ایران گرفته شده و گویا طالبان برای فرایندهای تجاری ایران با افغانستان مشکل ایجاد کرده است.

خبر را علیرضا رجایی، سرکنسول سابق ایران در افغانستان و رئیس پیشین ستاد این کشور به «شرق» می‌دهد. او می‌گوید: «طالبان جلوی واردات پلاستیک از ایران را گرفته و امکان دسترسی به میلیون‌ها یورو را نیز بسته و اینها فقط بخش کوچکی از مشکلاتی است که طالبان برای تجارت ایران درست کرده است. آیا مسئولان امور افغانستان به فکر اصلاح این رویه هستند تا دیر نشده است؟».

رجایی ادامه می‌دهد: «برای تجارت با افغانستان، ما از سمت طالبان هر روز با پدیده جدیدی مواجه هستیم». به گفته او، طالبان یک روز اجازه واردات به کشورش را می‌دهد، روز دیگر به‌طور نابهنگام اجازه نمی‌دهد؛ بنابراین تجار را در فضایی قرار داده‌اند که نتوانند محکم بگویند صادرات به افغانستان انجام می‌شود یا نمی‌شود.

توقف معاملات ارزی ایران و افغانستان

او همچنین عنوان می‌کند معضل دیگر این روزهای تجارت ایران با افغانستان، موضوع حواله‌جات ارزی است که طالبان آن را بسیار محدود کرده؛ تا آنجا که عملا رابطه صرافی‌های ایران با صرافی‌های این کشور مختل شده است. او حتی خبر می‌دهد که طالبان چند باری هم به سرای شهزاده در کابل و صرافی‌های ایران حمله کردند.

سرای شهزاده یا سرای سنگِ ماشه بزرگ‌ترین بازار صرافی افغانستان است. در این بازار روزانه ۲۰۰ هزار مشتری مبلغ ۳۰۰ میلیون دلار ارز را مبادله می‌کنند. نمایندگی‌های برخی بانک‌های خصوصی افغانستان همچون بانک عزیزی، بانک میوند و کابل‌بانک نیز در این سرا وجود دارند.

طالبان به دنبال انسداد آب‌های مرزی ایران

رجایی می‌گوید: «طالبان در تجارت با ایران هر گلوگاه اقتصادی را که بتواند، مختل می‌کند. یکی از دلایلی که این دست اقدامات طالبان دارد، خوش‌خدمتی به کشورهای مخالف جمهوری اسلامی و امتیازگیری از آنها از همین طریق است. ضمن اینکه طالبان بنایی برای سازگاری با مردم خودش هم ندارد که کمبود کالایی داخل کشور برایشان مهم باشد. به همین دلیل هم مردم به تنگ آمده‌اند». او همچنین معتقد است طالبان اکنون روی واردات سیمان و میلگرد از ایران تمرکز کرده تا با آن علاوه بر هیرمند، سایر آب‌های مشترک را هم برای ایران مسدود کند. رجایی تأکید می‌کند: «در واقع با مصالح خودمان می‌خواهند آب بالادستی را روی ما ببندند و حقابه ما را ندهند. این در حالی است که در رابطه با باقی کشورها این کار را نکردند. برای مثال کشوری مثل پاکستان را ببینید؛ نه آبش را قطع کردند و نه مسیرهای ترانزیتی‌اش را مختل کردند».

فقط کالاهای بی‌جایگزین را از ایران وارد می‌کنند

موضوع ممنوعیت ناگهانی واردات پلاستیک از ایران به افغانستان در حالی مطرح می‌شود که همین چند روز پیش خبرگزاری دولتی باختر افغانستان خبر داده بود طالبان محموله ۵۰۰ هزار لیتری بنزین ایران را برگردانده و اعلام کرده بنزین صادراتی بی‌کیفیت بوده است! البته دراین‌باره ادعاهای ضدونقیض بسیاری از سوی متولیان ایران منتشر شد.برخی ازجمله گمرک ایران می‌گفتند محموله اصلا بنزین نبوده و هیدروکربن بوده که تاجر افغانستانی با جعل مدرک خواسته آن را وارد کشورش کند! برخی دیگر ولی گفتند محموله بنزین بوده، اما به کل متعلق به ایران نبوده؛ در واقع ادعا کردند احتمالا محموله صادراتی دیگر کشورها از ایران و به نام محصول ایران صادر شده است! به نظر می‌رسد در نهایت هم ماجرای محموله بنزین معما باقی ماند؛ اتفاقی که ظاهرا درباره پلاستیک نیز تکرار می‌شود.

یک منبع دولتی که نخواست نامی از او آورده شود، درباره علت عدم پذیرش پلاستیک ایران از سوی طالبان می‌گوید: «طالبان فقط محصولاتی را که جایگزینی ندارند از ایران وارد می‌کند. حالا هم برخی محصولات وارداتی از ایران مانند میلگرد را با تولیدات داخلی خود جایگزین کرده است. درباره پلاستیک تصمیم گرفته موارد اولیه و شمش پلاستیک را وارد کند و در داخل کشور خود، آن را به مواد مورد نیاز بازار افغانستان تبدیل کند؛ وگرنه در منطقه کشوری نیست که مثل ایران مزیت تولید پلاستیک داشته و قابل جایگزینی با ایران باشد».او می‌افزاید: «طالبان سعی دارد درآمدهای داخلی خود را بالا ببرد. هرچند قابل کتمان نیست که بازار ایران در این کشور از بعد از تسلط طالبان خیلی کوچک شده و حجم تجارت از حدود سه میلیارد دلار به ۱.۷ میلیارد دلار رسیده است».

نمی‌دانیم پشت پرده چه خبر است؟

مرتضی نیک‌سرشت، دبیر انجمن همگن پلاستیک نیز با تأیید ماجرا، موضوع را این‌طور برای «شرق» روایت می‌کند: «بله این اتفاق افتاده است و طالبان مشکلاتی برای صادرکنندگان پلاستیک ایران ایجاد کرده‌اند، اما این مشکلات فقط برای صادرات پلاستیک نیست و شامل کالاهای دیگر هم می‌شود و گاه‌گدار مشکلاتی ایجاد می‌کند».

او ادامه می‌دهد: «نزدیک ۲۰ روز ما با این مشکل مواجه بودیم و در مرز دوغارون اتفاقاتی افتاده بود که نمی‌دانم چه بود. در واقع کالا فرستاده شد، اما در خود مرز و گمرک این اتفاق افتاد و یک‌سری کالاها مثل لوله، کیسه و... ترخیص نشد. ما هم نفهمیدیم مشکل چه بود؛ چون گمرک خودمان هم شفاف‌سازی نکرد. هر چند وقت یک بار ما دچار مشکلاتی در آنجا می‌شویم، اما من اطلاع ندارم پشت پرده چه اتفاقاتی رخ می‌دهد؟». نیک‌سرشت همچنین می‌گوید: «به ما گفته شد طالبان با بی‌تدبیری، ژست تولید داخلی گرفته و تصمیم گرفته بود به جای واردات کالای نهایی، در داخل تولید داشته باشد، اما نتوانسته است؛ بنابراین این ممنوعیت کوتاه‌مدت بود و ظاهرا برطرف شده است. بااین‌حال، الان علاوه بر خروج قانونی، ظاهرا قاچاق پلاستیک از ایران به این کشور وجود دارد، ولی هیچ تضمینی وجود ندارد که طالبان دوباره این کار را نکند». طالبان به ایران اجازه نمی‌دهد از کشورشان تحریم را دور بزنند

به گفته نیک‌سرشت ارزش فعلی صادرات پلاستیک ایران به افغانستان حدود ۱۰ میلیون دلار است. هرچند او تأکید می‌کند که تا قبل ظهور طالبان در افغانستان، صادرکنندگان ایرانی می‌توانستند از این کشور برای دورزدن تحریم‌ها استفاده کنند و کالای خود را از افغانستان به دیگر نقاط جهان صادر کنند و ارزآوری داشته باشند که حالا بعد از حضور طالبان، این امکان هم از دست رفته است.

نیک‌سرشت می‌گوید: «طالبان در تمام حوزه‌ها به ما فشار آوردند، حتی یک زمان تعداد زیادی از صرافی‌های ما را بستند و مبادلات را دچار اختلال کردند، اما در برخی موارد این فشار به مرور کمتر شد».

گمرک مسئول نیست!

درحالی‌که هیچ اطلاع روشنی درباره مشکلات اخیر تجارت ایران با افغانستان در دسترس نیست، گمرک ایران می‌گوید وظیفه پاسخ‌گویی در این زمینه را ندارد!

روح‌الله لطیفی، سخنگوی گمرک ایران، دراین‌باره به «شرق» می‌گوید: «کشورها طبق قوانین خودشان عمل می‌کنند. صاحب کالا با علم به قوانین کشور مقصد و محدودیت‌ها و قوانین کشور مبدأ تجارت می‌کند. کشورها قوانین یکسانی در بحث محدودیت‌های صادرات و واردات ندارند؛ ممکن است یک کالا وارداتش در یک برهه آزاد و در برهه دیگری ممنوع باشد یا روی آن تعرفه بگذارند. صاحب کالا باید این موارد را ارزیابی کند. گمرک مسئول نیست کالایی که طبق قوانین ما صادر و از مرز خارج می‌شود، حتما در طرف مقابل هم پذیرفته شود».

ادامه از صفحه اول

کشتی اقتصاد و گرداب هائل!

یعنی دولت در سطح اقتصاد خرد، قیمت‌ها را رها می‌کند تا قیمت‌های نسبی تنظیم مجدد شوند، اما متوسط سطح عمومی قیمت‌ها را به وسیله یک ابزار اصلی یعنی «رشد حجم نقدینگی» کنترل می‌کند. مؤلفه سوم اصلاحات اقتصادی داشتن یک برنامه مؤثر حمایت از گروه‌هایی است که قدرت درآمدی پایینی دارند و در جریان اصلاحات اقتصادی آسیب می‌بینند. دولت باید برای جبران فشاری که روی زندگی این گروه وارد می‌شود، برنامه دقیقی با درنظرگرفتن منابع و هزینه‌ها داشته باشد. یک مؤلفه چهارم هم البته وجود دارد، اینکه همه کشورهایی که دست به اصلاحات اقتصادی زده‌اند دسترسی‌های بسیار کم‌هزینه‌ای به بازارهای جهانی فراهم کرده بودند». (همان) به نظر می‌رسد جدای از تفاوت چارچوب‌های فکری و دیدگاه‌های دو جریان نهادگرا و اقتصاد آزاد در این مورد به‌خصوص یعنی «جراحی اقتصادی» دولت، در سه مورد از چهار مورد اشتراک نظر وجود دارد: ثبات اقتصاد کلان، حمایت از اقشار آسیب‌پذیر و دسترسی به بازارهای جهانی از طریق بهبود تعامل با جهان و شاید دقیق‌تر حل برجام و اف‌ای‌تی‌اف و... .

آنچه محل اختلاف این دو جریان اقتصادی است، موضوع «قیمت‌گذاری» است. به نحوی که امضاکنندگان این نامه می‌نویسند: «بسیار ساده‌اندیشانه است اگر ریشه این نابسامانی را صرفا در عوامل اقتصادی و مالی همچون کسری بودجه بزرگ و فزاینده جست‌وجو کنیم». درحالی‌که دکتر نیلی «نقطه کانونی اصلاحات اقتصادی را خارج‌شدن دولت‌ها از قیمت‌گذاری» عنوان می‌کند. البته این اختلاف ریشه در مبانی فکری این دو جریان اقتصادی دارد؛ «به اعتقاد نهادگرایان مسئله اصلی اقتصاد کشور نظام قیمت‌ها نیست بلکه ترتیبات نهادی از نهادهای رسمی و قوای سه‌گانه تا فرهنگ و هنجارها و نظام ارزشی حاکم بر جامعه است» (علی سرزعیم، آینده‌نگر، شماره ۱۱۸). این در حالی است که در «تفکر جریان اصلی، سازوکار قیمت نقش محوری دارد و بازار نظامی است که بنا به فرض کلیه معاملات و مبادلات در آن صورت می‌گیرد مگر آنکه اثبات شود سازوکار بازار به دلایل مشخصی نمی‌تواند جوابگو باشد و تنها در این حالات می‌توان از مداخله دولت دفاع کرد». در همین چارچوب فکری است که دکتر نیلی بر «انضباط مالی و انضباط پولی» تأکید می‌کند و نقد خود را بر جراحی اقتصادی دولت از همین منظر طرح می‌کند و می‌گوید: «به نظر من دولت باید حتما کنترل بسیار سختگیرانه‌ای روی بودجه داشته باشد؛ وقتی که هر روز سه هزار میلیارد تومان به نقدینگی اضافه می‌شود، قیمت کالاها ناگزیر بالا می‌رود. یعنی با این روند دو سال دیگر دوباره مجبور هستید باز تصمیم سخت بگیرید و قیمت‌ها را بالا ببرید و همین‌طور این داستان ادامه دارد». به اعتقاد اقتصاددانان جریان اصلی و اقتصاد آزاد، بازار باید به شکل رقابتی کار کند تا پیامدهای مثبت آن که کارایی در سطح خرد و رشد اقتصادی در سطح کلان است، ظاهر شود (دکتر نیلی، همان). بر اساس موارد فوق و بحرانی‌بودن وضعیت اقتصادی کشور و هرچه تنگ‌ترشدن معیشت و کار و کسب مردم می‌توان چنین انتظار داشت:

- سوای اختلاف‌نظرها و دیدگاه‌های دو جریان مهم تفکر اقتصادی کشور، اشتراکاتی مهم و اساسی بین آنها وجود دارد (به‌خصوص عدم منفعت‌طلبی‌هایی که معمولا در فضای سیاسی وجود دارد) که عقل و خرد حکم می‌کند، این دو تفکر (و شاید سایر تفکرات اقتصادی) با بحث و گفت‌وگوی بین خود به اجماع فکری و همکاری مشترک در اصول مشخص رسیده و این راهبردهای مشترک را در قالب یک منشور یا برنامه اقتصادی حداقلی در اختیار مردم و حاکمیت نهند.

- مقام سیاست‌گذار با بهره‌گیری از دیدگاه‌های مطرح‌شده از سوی اقتصاددانان و فعالان اقتصادی (نشست اخیر رئیس‌جمهور با هیئت‌رئیسه اتاق ایران)، مسیر حرکت خود را اصلاح کند و به‌جای نگاه کوتاه‌مدت و سلیقه‌ای، تن به اصلاحات واقعی دهد. اصلاحاتی که اولین و فوری و فوتی‌ترین آن به اعتقاد تمام جریان‌های اقتصادی و سیاسی ایران‌دوست، ترمیم شکاف‌ها و گسل‌های سیاست خارجی و حل پرونده برجام است و قراردادن دیپلماسی در خدمت رشد و توسعه اقتصادی با تغییر انگاره غلط تعامل با جهان در معنای تسلیم در برابر نظام جهانی. یک سر دیگر این شکاف البته به داخل و بسط آزادی‌ها و حقوق مدنی و شهروندی بازمی‌گردد که بدون این سویه و ارتقای سرمایه اجتماعی، در این توفان جهانی هیچ کشتی‌ای به ساحل نمی‌رسد!

آگهی احداث خطوط انتقال فشار قوی (نوبت دوم)

شرکت آب نیروی مکران در نظر دارد، در مسیر مندرج در نقشه زیر نسبت به شروع عملیات اجرائی خطوط انتقال نیروی برق ۲۳۰ کیلوولت دو مداره به شرح ذیل با استفاده از دکل های مشبک و تلسکوپی، اقدام نماید:

۱) دو خط انتقال دو مداره ۲۳۰ کیلوولت رفت و برگشتی منشعب از حد فاصل برج های ۷۸ و ۸۰ خط انتقال دو مداره ۲۳۰ کیلوولت نیروگاه چابهار - نیکشهر تا پست کلیدخانه جدید الاحداث ۲۳۰ کیلوولت شهرک پتروشیمی مکران به طول ۳.۰۸۳ متر و ۳.۶۹۶ متر

۲) خط انتقال دو مداره ۲۳۰ کیلوولت دو مداره از پست کلیدخانه جدید الاحداث تا بخش بخار شهرک پتروشیمی مکران به طول ۳.۰۶۰ متر

۳) خط انتقال دو مداره ۲۳۰ کیلوولت از شهرک پتروشیمی مکران تا تأسیسات آب شیرین کن پتروشیمی مکران به طول ۲۳.۶۱۰ متر

میزان حریم زمینی خطوط فوق از تصویر قائم سیم های کناری بر روی زمین و در طرفین آن ۱۱/۹ متر می باشد و اقدام به هرگونه عملیات ساختمانی و ایجاد تأسیسات مسکونی، دامداری، باغداری، درختکاری و انبارداری تا هر ارتفاع در حریم مزبور ممنوع می باشد. حریم افقی هوایی به فاصله ۶/۵ متر از طرفین هادی جریان برق در راستای افق و حریم عمودی هوایی به فاصله ۸ متر از طرفین هادی جریان برق از پایین ترین نقطه سیم در راستای قائم می باشد.

لذا به منظور اطلاع صاحبان حقیقی و حقوقی اراضی، املاک و ادارات و سازمانهایی که دارای تأسیسات و یا املاک در مسیر و حرایم خطوط انتقال نیروی صدرالاشاره می باشند و جلب توجه آنان به مواد ۱۶ و ۱۸ و ۱۹ قانون سازمان برق ایران و ماده ۱۱ مصوبه شماره ۲۹۰۵۲ هیأت وزیران و تصویب نامه به شماره (۱۲۷۲۷/ت ۵۰۷۳۲ ه) منتشر در روزنامه رسمی به شماره ۲۰۴۳۳ مورخ ۱۳۹۴/۲/۱۰ در مورد حریم قانونی خطوط انتقال نیروی برق مبادرت به انتشار این اطلاعیه می نماید.

صاحبان اراضی و املاک واقع در مسیر و حریم خطوط مذکور می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به دفتر وکیل و رسیدگی به شکایات معارضین این شرکت واقع در تهران، بزرگراه کردستان، خیابان شیراز جنوبی، کوچه یاس، پلاک ۱۸، شرکت فراگستر بیستون مراجعه نمایند.

شایان ذکر است این آخرین نوبت چاپ آگهی فوق بوده وعدم اطلاع رسانی تا تاریخ ۱۴۰۱/۰۴/۱۵ به منزله بلامانع بودن مسیر انتقال می باشد.

1	268007	2819955	IpA
2	267871	2819881	IP2A
3	266415	2817673	IP3A
4	266140	2817602	IP4A
5	267678	2820120	IP1B
6	267715	2819919	IP2B
7	266364	2817743	IP3B
8	266081	2817630	IP4B
9	268545	2815766	IP1INT
10	265999	2817349	IP3INT
11	266025	2817409	IP4INT
12	277474	2796987	IP1AB
13	278424	2797952	IP2AB
14	277985	2803951	IP3AB
15	277527	2805261	IP4AB
16	273372	2809627	IP5AB
17	271758	2810816	IP6AB
18	271403	2811056	IP7AB
19	271790	2813830	IP8AB
20	271665	2813990	IP9AB
21	268717	2815663	IP10AB

یادداشت

تسهیلات مالیاتی مشاغل ۱۰۰ برابر شد؟!

فریبا کمیجانی: بر اساس قوانین مالیاتی کشور، ثبت اظهارنامه کلیه فعالان اقتصادی مشمول اعم از حقیقی و حقوقی، طبق قانون و روش مصوب الزامی است. درحال‌حاضر ثبت اظهارنامه الکترونیک شرکت‌ها و مؤسسات در سامانه سازمان امور مالیاتی، به صورت اینترنتی انجام می‌شود و نیازی به مراجعه حضوری به ادارات کل سازمان امور مالیاتی در سراسر کشور نیست. انجام فرایند ثبت، به صورت اینترنتی و با داشتن کد کاربری و رمز عبور انجام و مؤدیان مالیاتی می‌توانند طبق دستورالعمل موجود، اطلاعات کارکرد واحد متبوع خود را وارد این سامانه اطلاعاتی کنند. بررسی قانون مالیات‌های مستقیم نشان می‌دهد با توجه به موضوع فعالیت و نوع درآمد، مؤدیان مکلف هستند اظهارنامه‌های متعددی را تکمیل و در مواعد قانونی زیر به سازمان مالیاتی تسلیم کنند:

اظهارنامه ارث ظرف مدت یک سال از تاریخ فوت متوفی (ماده ۲۶)، اظهارنامه مالیات بر درآمد املاک در مورد شخص حقیقی که هیچ‌گونه درآمدی به‌جز درآمد اجاره مستغلات ندارد تا آخر تیرماه (طبق نظر سازمان امور مالیاتی بدون محدودیت زمانی- ماده ۵۷)، اظهارنامه املاک و سرقفلی مؤدیان فصل مالیات بر درآمد املاک تا آخر تیرماه، اظهارنامه سرقفلی تا ۳۰ روز پس از انجام معامله، تسلیم اظهارنامه مؤدیان موضوع ماده ۷۴ بدون سند محضری تا ۳۰ روز پس از معامله (ماده ۸۰)، اظهارنامه حقوق از اشخاص مقیم خارج تا آخر تیرماه سال بعد و مالیات حقوق تا پایان ماه بعد (ماده ۸۸)، اظهارنامه مالیات بر درآمد مشاغل تا پایان خردادماه سال بعد (ماده ۱۰۰)، اظهارنامه اشخاص حقوقی تا چهار ماه پس از پایان سال مالی (ماده ۱۱۰)، اظهارنامه اشخاص حقوقی که منحل می‌شوند توسط مدیر تصفیه ظرف شش ماه از تاریخ انحلال آخرین دوره عملیات وفق ماده ۱۱۵(ماده ۱۱۶)، اظهارنامه مالیات بر درآمد اتفاقی تا آخر اردیبهشت سال بعد و در صورتی که معامله در دفاتر اسناد رسمی صورت گیرد تکلیف تسلیم اظهارنامه ساقط می‌شود (ماده ۱۲۶)، اظهارنامه اصلاحی یک ماه از تاریخ انقضا مهلت تسلیم اظهارنامه عملکرد (تبصره ذیل ماده ۲۲۶) . در این میان، دو اظهارنامه شامل اظهارنامه عملکرد صاحبان مشاغل موضوع ماده ۱۰۰ و اظهارنامه اشخاص حقوقی و شرکت‌ها موضوع ماده ۱۱۱ بیش از سایر اظهارنامه‌ها کاربرد دارد. باید یادآوری کرد که بر اساس ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم، «مؤدیان موضوع این فصل قانون مکلف‌اند اظهارنامه مالیاتی مربوط به فعالیت‌های شغلی خود را در یک سال مالیاتی برای هر واحد شغلی یا برای هر محل جداگانه طبق نمونه‌ای که به وسیله سازمان امور مالیاتی کشور تهیه خواهد شد، تنظیم و تا آخر خردادماه سال بعد به اداره امور مالیاتی محل شغل خود تسلیم و مالیات متعلق را به نرخ مذکور در ماده (۱۳۱) این قانون پرداخت نمایند.

تبصره: زیر این ماده تصریح دارد که «سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند برخی از مشاغل یا گروه‌هایی از آنان را که میزان فروش کالا و خدمات سالانه آنها حداکثر ۱۰ برابر معافیت موضوع (۸۴) این قانون باشد از انجام بخشی از تکالیف از قبیل نگهداری اسناد و مدارک موضوع این قانون و ارائه اظهارنامه مالیاتی معاف کند و مالیات مؤدیان مذکور را به‌صورت مقطوع تعیین و وصول نماید. در مواردی که مؤدی کمتر از یک سال مالی به فعالیت اشتغال داشته باشد، مالیات متعلق نسبت به مدت اشتغال محاسبه و وصول می‌شود».

یکی از مسائلی که از اوایل خرداد هر سال دغدغه صاحبان مشاغل است، انجام تکلیف قانونی درباره استفاده از تسهیلات ماده ۱۰۰ و تکمیل فرم مربوط به آن است. در قانون بودجه سال ۱۴۰۱، این ضریب برای سال عملکرد ۱۴۰۰ از ۱۰ برابر به ۳۰ برابر یعنی معادل ریالی ۱۴،۴۰۰ میلیون ریال افزایش یافته بود که به معنی آن بوده که صاحبان مشاغلی که درآمد یا فروش سال ۱۴۰۰ آنها تا رقم مذکور باشد، می‌توانند از طریق توافق به سازمان مالیاتی اجازه دهند مالیات سالانه آنها را به‌صورت مقطوع تعیین و در صورتی که مؤدیان با این رقم موافق باشند، با پرداخت آن از ارائه اظهارنامه و اسناد و مدارک مالیاتی معاف باشند. به تعبیری این تسهیلات اساسا معافیت مالیاتی نیست، بلکه به معافیت از انجام برخی تکالیف قانونی شامل عدم تسلیم اظهارنامه و اسناد و مدارک بازمی‌گردد. پس از اعلام این ضریب و بخش‌نامه صادرشده سازمان مالیاتی، بسیاری از صاحبان مشاغل با توجه به رکود اقتصادی و از آنجا که در سال ۱۳۹۹ نیز مصوبات سران قوا و ستاد اقتصادی ضریب ۳۰برابری را به ۴۵ برابر افزایش داده بود و نظر به اینکه تأثیرات رکود حاصل از کرونا و تحریم در سال ۱۴۰۰ شدت داشته، خواستار افزایش این ضریب به ۱۰۰ برابر شده بودند که خوشبختانه با نشستی که بین نمایندگان اصناف و رئیس سازمان مالیاتی صورت گرفت، پیشنهاد آنها مورد تصویب ستاد اقتصادی کشور واقع و مقرر شد کلیه مشاغلی که درآمد یا فروش آنها تا رقم ۴۸ میلیارد ریال بوده می‌توانند به سایت سازمان مالیاتی مراجعه و با تکمیل فرم توافق مربوطه از تسلیم اظهارنامه و ارائه اسناد و مدارک معاف شوند و سازمان مالیاتی نیز بر اساس اطلاعات مندرج در پایگاه مالیاتی و پایانه‌های فروشگاهی، نسبت به تعیین مالیات مقطوع آنان اقدام کند. البته باید توجه داشت این توافق الزامی نیست و صاحبان مشاغلی که علاقه‌مند نیستند مالیات آنها به‌صورت مقطوع و از طریق سیستم محاسبه و تشخیص شود، می‌توانند با ارئه اظهارنامه و اسناد و مدارک خود نسبت به محاسبه مالیات خود اقدام کنند که چنانچه اظهارات آنها با اطلاعات موجود در پایگاه مالیاتی تطابق داشته باشد، اظهارنامه و مالیات ابرازی آنها پذیرفته خواهد شد. سازمان مالیاتی هدف افزایش دامنه شمول تبصره ماده را اعتمادبخشی به صاحبان مشاغل و اتکای به اطلاعات مندرج در پایگاه مالیاتی دانسته است. لازم به یادآوری است مؤدیانی که میزان فروش آنها بر اساس پایگاه اطلاعات سازمان امور مالیاتی بیش از ۴۸ میلیارد ریال باشد، امکان استفاده از این تسهیلات را نخواهند داشت و باید نسبت به ارائه اظهارنامه اقدام کنند. مضافا مقرر شده به‌منظور رعایت اصل عدالت در مالیات‌ستانی، تعیین مالیات مقطوع برای هریک از مؤدیان بر اساس اطلاعات مالی ثبت‌شده تاکنون از آنها در سامانه‌های سازمان تعیین شود. این اطلاعات شامل مبالغ واریز به دستگاه‌های پوز متعلق به مؤدیان، اطلاعات خرید و فروش آنها در گزارش‌های فصلی معاملات، میزان مالیات پرداختی در سال گذشته و سایر اطلاعات مرتبط است. مؤدیان گرامی با ورود به درگاه الکترونیکی سازمان امور مالیاتی به نشانی my.tax.gov.ir و با واردکردن کد ملی خود می‌توانند ضمن مشاهده اطلاعات خود، از مبلغ مالیات مقطوع تعیین‌شده اطلاع حاصل کرده و نسبت به پرداخت یا تقسیط آن اقدام کنند. سازمان مالیاتی در بخش‌نامه اخیرالذکر خود اعلام کرده مشاغلی همچون بنگاه‌های املاک، نمایشگاه‌های اتومبیل، نمایندگی‌های بیمه، دفاتر اسناد رسمی و حق‌العمل‌کاران که ادعا می‌کنند بخشی از مبالغ واریزی به حساب پوزهای آنها فاقد ماهیت فروش است، برای استفاده از تبصره ماده ۱۰۰ می‌توانند اطلاعات فروش مستند خود را از طریق اتحادیه‌ها یا تشکل‌های صنفی مربوط به معاونت درآمدهای مالیاتی سازمان امور مالیاتی ارائه یا گزینه ارسال اظهارنامه را انتخاب کنند.

عضو انجمن حسابداران خبره ایران و مشاور مالیاتی